

Dünya pandemiye nasıl yenebilir??

Prof. Dr. Ahmet SALTİK MD, MSc, BSc

Ankara Üniv. Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı

www.ahmertsaltik.net

profsaltik@gmail.com

Soru : 8 aydır evlere kapandık, maskelerle dolaşıyoruz ama pandemi hız kesmek yerine her gün günlük vaka sayısında rekorlar kırıyor. Biz artık böyle mi yaşayacağız?

Yanıt : Hayır, bu salgınla da başedeceğiz. Cumhuriyetimizin kurucusu Büyük ATATÜRK'ün özellikle vurguladığı üzere; yaşamda en gerçek yol gösterici AKIL VE BİLİM olduğundan, bu yoldan ayrılmadan küresel işbirliği ve eşgüdüm içinde Uluslararası DAYANIŞMA içinde çalışarak..

Soru : *Aşı geliştirme çalışmaları, ilaç çalışmaları doğal akışından çok daha hızlı ilerliyor, bu sizce umut verici mi, yoksa tam tersine kaygı mı uyandırıyor?*

Yanıt : Evet! Ama bilimin evrensel ilkelerinden asla ayrılmaksızın. Başta Dünya Sağlık Örgütü, uluslararası saygın bilim kurumlarının rehberliğinde ve gözetiminde açık, saydam, denetlenebilir, insan sağlığını ve yaşam hakkını merkeze koyarak..

Soru : *Aşı Aşı dışında umudumuz yok mudur?
Aşının ne zaman işe yarar biçimde
kullanılmasını bekleyebiliriz?*

Yanıt : Var! DSÖ hızlandırıcı - kolaylaştırıcı bir süreç izliyor. Tıbbi bilimsel - teknolojik düzeyimiz çok ileri. Önümüzdeki aylarda ya da en geç 2021 sonuna dek etkili - güvenilir bir aşı geliştirebileceğiz. Ama ne yazık ki Türkiye değil! Ancak, **toplum bağışıklığı** sağlayacak yaygınlıkta aşılama birkaç yıl alabilir. Bu sürede maske - hijyen - korunma uzaklığı ve Sosyal Devlet desteği ile **TOPLUMSAL DAYANIŞMA** kurallarına uymayı özenle sürdüreceğiz, sürdürmeliyiz.

Soru : *Bu pandeminin bitişinin ne denli süreceğini kestiriyorsunuz?*

Yanıt : Bu, salgınla savaşta Epidemiyoloji Bilimi ilkelerine bağlılığımızla orantılı. Siyaset kurumu mutlaka bilim insanları ve kurumlarının çizdiği rotayı izlemeli. Salgın için yeter akçalı (*mali*) kaynak yaratılması yaşamsal.

Yoksullara destek, koruyucu sağlık hizmetlerini güçlendirmek, ilaç ve aşı geliştirilmesine AR-GE desteği. Ek salgın vergileri, gönüllü bağışlar, IMF-DB politikaları..

Soru : *Bu pandemi bitikten sonra yeni pandemilerin de gelebileceği söyleniyor. Bu olasılık ne denli gerçek ve olmaması için ne yapılabilir?*

Yanıt : Bu olasılık var.. Öncelikle çevreye - doğaya saygılı yaşamı öğreneceğiz. «Sürdürülebilir kalkınma» dönemi bitti, «**Sürdürülebilir yaşam**» ilkesine geçmeliyiz.
Anormal nüfus artışını mutlaka frenlemeliyiz :
HER AİLEYE 1 ÇOCUK! Çok tasarruflu yaşamalıyız.
Dünya kaynakları sonsuz değil ve halen 7,8 milyar nüfus aşırı fazla. Teknoloji, yapay zekalı MER geliştirdi.
Üretim için bunca insan ve kol gücü gerekmiyor.

Soru : *Pandemi ile savaş salt tıbbi önlemlerle olanaklı mı? Değilse hangi ekonomik, toplumsal, kültürel önlemler alınmalı?*

Yanıt : Değil.. Çünkü hastalıkların asıl nedeni biyolojik – fiziksel – kimyasal etmenler değil; toplumsal, ekonomik ve kültürel nedenlerdir. Bunların başında **YOKSULLUK** geliyor. Daha adil ve paylaşımcı ve dayanışmacı bir dünya yaratmalıyız. Sağlığı bütüncül ele almalı, temel insanlık hakkı kabul etmeli ve sosyal devlet sorumluluğunda koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik vermeliyiz.

Soru : *Halk sağlıkçı olarak řu anda bütün dünyanın yönetimi sizde olsa, pandemi denetimi için ne yapardınız?*

Yanıt : DSÖ olarak BM'e öneri götürür ve tüm dünyada eşzamanlı 14 günlük tam kapatma uygulardım.

Bu sürede topluma yeter ***sosyal devlet*** desteği sunardım. Yoksul - borlandırılmış ülkelerin borçlarının en az yarısını siler, kalanını yeniden yapılandırırdım. Aşı ve ilaç geliştirmek için uluslararası konsorsiyum ile kaynak yaratırdım.

Halk eğitimine büyük önem verir, herkese ***aile planlaması*** ve HER AİLEYE 1 ÇOCUK ağrısı yapar, gerekli hizmetleri sunardım.

Küreselleşme = Yeni emperyalizmin, vahşi kapitalizmin sorgulanmasını sağlar; SÖMÜRÜSÜZ başka bir dünyanın olanaklı olduğu fikrini uluslararası topluma yayardım..

YURTTA BARIş – DÜNYADA BARIş için HERKESE SAğLIK!

29 EKİM

**CUMHURİYET BAYRAMI
KUTLU OLSUN**